

ДО:

Министъра на околната среда и водите
др Нено Димов

ДОПЪЛНЕНО ВЪЗРАЖЕНИЕ

Против: Реализацията на ИП: **Подобряване на условията за корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и съпътстващите го проучвания-FAST Danube**“, както и срещу Заданието за изготвяне на ДОВОС/ДОСВ за това ИП.

Подател: Сдружение „Балканка”, гр. София, ул.Александър Малинов №87

Чрез своя представител: Димитър Йорданов Куманов

Адрес за кореспонденция: София, ж.к.Стрелбище, бл.8, вх.Д, ап.87

Тел.0887 931 241 dkoumanov@abv.bg

Уважаеми доктор Димов,

С настоящото Ви уведомяваме, че възразяваме най-категорично срещу реализацията на ИП **„Подобряване на условията за корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и съпътстващите го проучвания - FAST Danube**“, както и срещу Заданието за изготвяне на ДОВОС/ДОСВ за същото ИП, което може да бъде открито на следния линк:

<http://appd-bg.org/about/announcements#announcement>

Основания да възразяваме ни дават нарушенията на действащото национално и европейско законодателство, а също така най-вече и на Здравия Разум, със следните мотиви:

1. Нарушения на Здравия Разум:

Ще започнем от него, защото в случая Той е най-важен.

1.1. Наясно сме, че на хоризонта са се появили едни много милиони Евра, които Някой пак е решил да си пораздели с Някой друг за нещо напълно безсмислено, и не само безсмислено, но и в някои участъци от процесното ИП - много опасно! Ситуацията е също толкова зле, колкото беше при "урбанизирането" на коритото на Марица за вечна прослава на кмета на Пловдив в последния Му мандат.

Информираме Ви също така, че участъкът от Реката между Арчар и Долно Линево, тоест в района на Лом, ние го познаваме до последната песъчинка, защото сме отраснали там за Ваш най-лош късмет. И като се запознахме с процесното ИП, директно получихме масивен двустранен инфаркт. За да видите за какво става дума, ето Ви цитат от челната страница, която се отваря от горния линк:

Предвидено е през целия период на реализация на инвестиционното предложение да се извършват мониторингови дейности за въздействието на изградените съоръжения върху околната среда и

хидроморфологичните условия, **като при необходимост изградените структури могат да бъдат преконфигурирани.**

Сега, досежно горния текст става напълно ясно, че Инвеститорът е напълно наясно, че нищо не Му е ясно. Ще прави разни неща в коритото - ще го копае, ще прави изкуствени острови и други препятствия /буни, шеврони и пр./, без да знае какъв ще е резултатът, ще ги наблюдава и ще ги преправя, докато разбере има ли полза или не. Тоест, ще се харчат пари за нещо, на което не му знаем крайния резултат дори от гледна точка на корабоплаването, което уж е цел на ИП.

По този повод, всеки, който познава Реката, ще Ви каже, че в тая река никой не може да прогнозира Нищо!

Един ден дъното си е равно като тепсия на сто метра навътре от брега, на другия ден на същото място пропадаш в неизвестна дупка, няколко метра дълбока, и те хваща страшен водовъртеж и дави най-добрите плувци, след една седмица на същото място дъното пак си е равно като тепсия! Това са й номерата на тая Река.

В този смисъл, Реката може да отнесе всяко изкуствено препятствие или остров на другия ден, освен ако не са фундирани много дълбоко с пилоти и други подобни дълбоко заложен фундаментни.

1.2. В познатия нам участък от реката, тоест при Орсоя и остров Добриня, авторите на процесното задание за ДОВОС демонстрират критично непознаване на проблемите. Там ще копаят откъм румънския бряг и ще насипват по двата острова покрай талвега. Очевидно не им е известно, че **там се намира най-голямото свлачище в българския участък - свлачището Орсоя!** Те Ви да прочетете малко за него:

<https://trud.bg/%D1%81%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%87%D0%B8%D1%89%D0%B5-%D0%B4%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%87%D0%BD%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%BE-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B9-%D0%B4%D1%83/>

Свлачището в Орсоя е изключително неустойчиво! То тръгна пред очите ни през 1978г., върви си по малко през цялото време, а през 2017 тръгна отново! И най-малка човешка намеса където и да било в района може да скъса пътя Лом - Видин ЗАВИНАГИ! Между другото - покрай Орсоя върви световно известният Орсойски канал, който вреше от щуки и се използваше и за напояване, преди краварниците на Зоров при Добри Дол да го отровят докрай под благосклонния взор на БДДР...

Във връзка с горното е очевидно, че в този участък не може да се пипне нищо, защото Свлачището не може да бъде укрепвано, а не трябва да бъде провокирано по никакъв начин! И ако този участък остане блокиран, няма смисъл да се оправят останалите, защото тапата за корабоплаването ще си е налице.

Най-лошото е, че ако свлачището се събуди отново, то ще пак скъса водопровода към град Лом, който тръгва от кладенците при село Добри Дол, но на този въпрос ще обърнем внимание в точка 2.2.

2. Нарушение на ПУРБ 2016-2021 на ДР.

2.1. Тук се налага да Ви припомним мярка Н_Y_7 от ПУРБ 2016-2021 на ДР и действието за изпълнение на мярката НУ_7_1:

1. *Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим*

(причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания **и др.**) във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите

Съгласно Приложение 3.5.1.А на ПУРБ 2016-2021 на ДР, процесното ИП ще засегне зона за защита на водите за местообитания по чл.119а, ал.1, т.5 Орсоя BG0000182, а съгласно приложение 3.5.1.Б водното тяло с код BG1DU000R001 попада в зоната за защита на водите и следователно процесното ИП Е Недопустимо спрямо ПУРБ 2016-2021 на ДР! Ето Ви линк към приложение 3.5.1А, за да видите какво пише в него:

http://www.bd-dunav.org/uploads/content/files/upravlenie-na-vodite/PURB-2016-2021-final/Razdel-3/Prilojenia_R3/Pril_351A.pdf

Сега, ние сме напълно наясно, че като им наредят, БДДР ще състави една литературна комисия, която ще определи, че Реката не е язовир според българския език. ОБАЧЕ, Ето какво са ни написали самите автори на заданието по ДОВОС, в Раздел 3.3 от него на **стр.40**:

Изземването на драгирания материал от речното корито би имало значително хидроморфологично отрицателно въздействие върху река Дунав, като се има предвид, че реката е засегната от огромен дефицит на фино суспендирано вещество, което води до 10 пъти по-ниска мътност на речната вода в сектора нагоре по течението и приблизително 3 пъти по-ниско в сектора надолу по течението. Основната последица от огромния дефицит на суспендирано вещество се отразява на високата ерозионна абразия на бреговете, която приблизително е от порядъка на 2000000 т3/годишно.

Ние сега се надяваме БДДР да разберат защо сме подчертали **и др.** горе в действието за мярката, защото точно това ще се случи - Нова Негативна Промяна в хидроморфологичния режим на Реката! Нещо повече - удълбочаването на коритото точно при остров Пиетрисул ще подкопае румънския бряг още повече!

Между другото, Реката си е регистрирана в ПУРБ на ДР като СМВТ "р. Дунав от границата при Ново село до границата при Силистра BG1DU000R001" и е с умерен екологичен потенциал и недостигащо добро химично състояние.

И копането на дъното, насипването на острови, шеврони, буни и тем подобни ще Я превърне в море от тиня точно при маловодие и ще избие и малкото останал живот в Нея! **Да не говорим какви ли отрови лежат по дъното**, имайки предвид скъсаните хвостохранилища в Сърбия и Румъния в последните години и общото замърсяване. По този въпрос авторите на Заданието ни казват следното:

*Също така, по време на драгажни дейности могат да бъдат изхвърлени седиментни материали, които могат да бъдат замърсени, **но според резултатите от проекта Joint Danube Surveys (ICPDR), проведена през 2013 г.** (<http://www.danubesurvey.org/jds4/>), няма риск от екотоксикологично замърсяване на водния стълб.*

Това изявление е най-меко казано невярно. Четвъртият етап на проекта е стартирал през лятото на 2019 с взимането на проби, като едното място по Дунав е при границата със Сърбия, а другото място - чак някъде при Русе! Никой не знае какви отрови съдържа дънният субстрат примерно при Орсоя, да не говорим за каквито и да било изявления, че нямало да има замърсяване. Това трябва да се докаже за всяко конкретно място, където ще се копае!

Предвид умерения екологичен потенциал на СМВТ е очевидно също така, че Ако процесното ИП щеше да се реализира в бъдеще минало време, за него ще трябва да се обоснове изключение по чл.156е от ЗВ в Следващия ПУРБ 2022-2027 за непостигане на целите на водното тяло в съответствие с РДВ, както правилно е отбелязано на стр.100 от Заданието, под настояването на БДДР, които, учудващо, този път са постъпили правилно най-после веднъж, без да търсят спасение в Тълковния речник!

Тук, обаче, се налага да Ви обърнем внимание върху следния титаничен цитат пак от стр.100 на Заданието:

*Планираните дейности са свързани с нови морфологични изменения на физичните характеристики на волното тяло, **реализацията на ИП допълнително ще повлияе върху БЕК, за които е обосновано изключение.** В тази връзка е необходимо ползването да се осъществи при условия, които биха осигурили недопускане на влошаване на състоянието на водното тяло. Съгласно писмо на БДДР изх.№ПУ-01-203 (1)/17.04.2019г. дейностите планирани в ИП могат да доведат до непостигане на планираните екологични цели и недостигане на добър екологичен потенциал за СМВТ. Дейностите в ИП следва да са предмет на оценка по член 4 (7) от Рамковата директива за водите (РДВ) - чл. 156е от ЗВ, която следва да бъде извършена в доклада но оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).*

Тук авторите на заданието ни демонстрират Капитално непознаване на материята и въобще не са проверили какво пише в ПУРБ 2016-2021 на ДР! Така например, в Приложение 5.1.1. на въпросния ПУРБ, като цел за 2027г. е записано следното нещо:

Постигане на СКОС за БЕК-МЗБ, ФБ, Риби за добър екологичен потенциал до 2027г.

Тоест, изключението в ПУРБ е обосновано и важи до 2027г. най-късно и то - за постигане на добър екологичен потенциал на СМВТ, което в момента е с умерен потенциал, който не може да се влошава още по никакъв начин.

Нещо повече - процесното ИП не фигурира в нито едно приложение към раздел 5. на ПУРБ 2016-2021 на ДР. Тоест в действащия ПУРБ изобщо не е включено изключение за това ИП! Следователно, трябва да се прави разлика между изключение за непостигане целите на ВТ като цяло, поради съществуващ до този момент натиск, и изключение за дадено конкретно ново ИП, каквато в Заданието не е направена.

Всичко това доказва две неща - че ИП ще предизвика увреждане на БЕК вследствие на негативните промени в хидроморфологичния режим и че наистина ще трябва за него да се обоснове ново, конкретно за ИП изключение в ПУРБ до 2027г., за което е задължително условие да има влезли в сила решения по одобряване на ДОВОС/ДОСВ, с обосновка на изключението, както това е указано в чл.41, ал.3 от Наредба №1 от 1-ви юли 2016г. за одобряване на методика за обосноваване на изключенията по чл.156б до 156е от ЗВ!

Е, разбира се, има още един малък проблем! Ето какво ни казва чл.4 от горесцитираната Наредба:

Чл. 4. (1) При прилагане на изключения следва да са изпълнени следните условия:

1. да са приложени всички изисквания на националното и европейското законодателство, определени като основни мерки по чл. 156н, ал. 2 ЗВ;

2. да е прекратено влошаването на състоянието на засегнатото водно тяло (чл. 156в ЗВ);

Това означава, че се допуска непостигане на добър екологичен потенциал на СМВТ,

а не че потенциалът може още да се влошава от нови ИП като процесното!

2.2. По отношение на опазването на подземните води, следва да се има предвид, че огромната част от източниците на вода за питейно-битови цели за всички Дунавски населени места е разположена в терасите на Реката. За целта са определени Зони за защита на водите за ПБВ, които са отразени в Приложение 3.1.2 на ПУРБ 2016-2021 на ДР, с което можете да се запознаете от следния линк:

http://www.bd-dunav.org/uploads/content/files/upravlenie-na-vodite/PURB-2016-2021-final/Razdel-3/Prilojenia_R3/Pril_312.pdf

Практически зоните за защита на подземните води за ПБВ покриват почти цялото протежение на българския участък. Ето Ви линк и към картата, за да се убедите:

http://www.bd-dunav.org/uploads/content/files/upravlenie-na-vodite/PURB-2016-2021-final/Razdel-3/Karti_R3/Map_312.pdf

И сега - като ще се копае в коритото на реката за да се удълбочи и разшири водното течение в даден участък от коритото, очевидно е тогава, че това може да стане само за сметка на общо понижение на водното ниво и оттеглянето на водата от плитките участъци покрай брега, точно както това ще се случи в района на селата Добри дол, Сливата и Орсоя. Не за друго, а защото при маловодие повече вода няма откъде да дойде след реализацията на ИП и ако едно място стане по-дълбоко, встрани от него някои зони ще бъдат пресушени, нали така?

Следователно, освен че ще бъдат унищожени приоритетни крайречни местообитания и местообитания на приоритетни видове, негативното изменение на хидрологичния режим на Повърхностното Водно Тяло, ще доведе и до негативно изменение на Подземните Водни Тела в зоните за защита на водите за ПБВ, което Също е забранено от мярка Н_У_7 от ПУРБ 2016-2021 на ДР и действието за изпълнение на мярката НУ_7_1:

1. Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите

Специално за комисията от езиковеди на БДДР отбелязваме, че горната мярка важи И за подземните водни тела, а не само за повърхностните! Тя е включена в приложение 7.2.7, което се отнася до всички зони за защита на водите, а не само за повърхностни водни тела! Молим този факт да бъде отчетен, когато Комисията ще заседава!

Нещо повече, в Приложение 7.2.6 на ПУРБ 2016-2021 на ДР, ние съумяваме да открием безброй други мерки за опазване на подземните води, например:

Мярка РМ_1 с действие РМ_1_7 за всички ВТ:

7.Забрана за издаване на разрешителни за изграждане на защитни и/или други съоръжения в повърхностни водни тела, които препятстват подхранването на подземните води от реката, с което се засягат вече разрешени водовземания от подземни води.

Например за гр.Лом водовземането за ПБВ се извършва от подземното водно тяло с кладенци в близост до село Добри дол и навремето свлачището при Орсоя беше скъсало водопровода, та в Лом седяха дълги години без вода за пиене и беше страшна мъка.

Извод - така или иначе, в ПУРБ са налични най-малко две категорични забрани за процесното ИП, които, учудващо или не, не са отразени в Заданието, което би трябвало да е разглеждано и съгласувано от самата БДДР...?

А от гледна точка на здравия разум и най-малката промяна на състоянието на подземното водно тяло ще доведе до изменение на ерозионния базис и до рискове от затлачване на дренажните системи за водата в кладенците за водочерпене!

3. Нарушения на ЗБР и на ЗООС.

Тук ще се спрем съвсем накратко на първо време, изхождайки от тезата, че значително отрицателно въздействие върху хидроморфологичния режим води до същото и върху БЕК. Още повече че, както стана ясно в предхоната точка, предстои да бъдат унищожени приоритетни крайбрежни местообитания и местообитания на приоритетни видове.

На първо място тук отбелязваме, че Реката в засегнатия участък се обитава от критично застрашени видове водни животни, които няма да ги изреждаме засега. Същите са включени в приложение 2 на Директивата за местообитанията като приоритетни. Тогава, съгласно чл.6 от Директивата за природните местообитания и съгласно чл.33 и чл.34 от ЗБР, **се налага да се приложат подходящи компенсирани мерки, след съгласуване и одобрение от ЕК!** В случая Няма начин да се компенсира увреждането на есетровите видови риби където и да било!

На второ място тук обръщаме внимание, че процесното ИП трябва да се изследва за неговия кумулативен ефект с всички настоящи и бъдещи ИП в засегнатия участък на Реката. Такова ИП, например, е бъдещия в минало време мегаломански хидроенергиен комплекс Никопол - Търну Магуреле. Този проект е залегал съвсем пряко в енергийната стратегия на РРумъния, съгласно:

РЕШЕНИЕ №. 643 от 23 август 2018 г.

ПРАВИТЕЛСТВО НА РУМЪНИЯ

Публикувано в **ОФИЦИАЛЕН МОНИТОР № 739 от 27 август 2018 г.**

За да се убедите, моля, вижте точка 12 от ТУК:

<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/204308>

За да не изпадаме в подробности, утежняващи изложението, засега няма да отбелязваме и другите мегаломански проекти по Реката, например Силистра - Калъраш, ABC+De и тем подобните тям, които също няма начин да бъдат реализирани.

И не на последно място, ние намираме, че в Заданието въобще не са разгледани достатъчно алтернативи! Така например, вместо да се правят опити да се коригира Реката, което е невъзможно, може би не би било зле да се коригират плавателните средства, които и без това са умряли от старост и скоро ще потънат сами! Те биха могли да станат по-модерни, по-малки, с по-плитко газене и т.н. или най-малкото да се използват такива в периодите на маловодието!

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Накрая на това възражение колебливо ще Ви обърнем внимание и на следния цитат от Заданието:

3.3.4 Геология

Въздействието върху геоложката среда възниква по време на изпълнението на строителните работи при изкопните дейности за основите на структурите на брега, но това въздействие води само до незначително нарушаване на геоложката структура само на повърхностните слоеве на бреговата заливна тераса. Въздействието е незначително и с много ограничен площен обхват. При драгажните работи се изземва само част от повърхностния слой на дънните седименти и то само в участниците

за драгиране, представляващи нищожна част от речното корито в обсега на проекта, като естествените процеси на седиментация възстановяват в течение на времето първоначалното състояние. Въздействието е незначително, временно и обратимо. Изграждането на нови острови или разширяването на съществуващи такива е основано изцяло на естествени процеси и има положително въздействие на околната среда и в частност на биоразнообразието.

Ама моля Ви се сега, изграждането на нови острови било основано на какви точно естествени процеси? Ако бяха основани на естествени процеси, тия неща щяха да си бъдат в реката и нямаше да има нужда да се "изграждат", нали така? Това звучи малко като че ли някой комисия на БДДР го е написала. Обаче има едно нещо напълно вярно в горното изявление - каквото и да си мислите, че ще направите, Реката за нула време ще Ви го запълни, ако го изкопаете, или ще Ви го отнесе, ако го изградите, освен ако не го фундирате много дълбоко. Ето защо засега най-смирено Ви молим:

Оставете Реката на мира!

Разбира се, длъжни сме да Ви уведомим също така, че процесното ИП ще предизвика от наша страна такава страховита Съпротива, пред която борбата за спасяването на Яденица ще Ви се стори като детска игра. Засега сме още в началото на първата малка стъпка. На основата на всичко гореизложено, се надяваме да отидете и да видите дали язовир Яденица се строи след Вашето одобрение преди две години /а той даже няма и разрешение за строеж дори/ и да прекратите процедурата за настоящото ИП още сега, за да си спестим заедно всички бъдещи усилия, които моля, не се съмнявайте, че ще вложим без колебание.

Защото ако не спрем процесното ИП във ВАС, ще го спрем с лекота или в ГД Околна среда, или във финансовите институции на ЕС!

По този начин ще помогнете и на инвеститора да не влага излишни, безсмислени разходи, да не живее с фалшиви надежди и да не сънува неизпълними мечти!

Уважаеми доктор Димов,

Въз основа на всичко гореизложено, настояваме да предприемете необходимите стъпки за прекратяване на процедурата по реда на глава шеста от ЗООС за процесното ИП, а не да одобрявате Заданието по ОВОС/ОСВ!

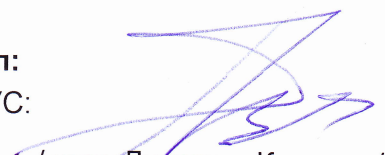
Предварително благодаря за разбирането и съдействието.

Сдружение Балканка, гр.София

Дата 03.11.2019г.

Съставил:

Член на УС:

/ инж. Димитър Куманов/
